

Wilk jest demonizowany? Pytamy RDOŚ o incydenty

data aktualizacji: 2025.04.17

W tym ani poprzednim roku dla powiatu iławskiego nie wydawano żadnych zgód na umyślne płoszenie czy niepokojenie wilków - a jest to możliwe, jeśli powtarzające się wizyty tych zwierząt blisko ludzkich siedlisk zaczynają budzić niepokój. Natomiast zarówno w naszym, jak i w sąsiednich powiatach nowomiejskim i ostródzkim były zgłaszane incydenty polegające na atakach tych drapieżników na zwierzęta gospodarskie i domowe.

Populacja wilka rośnie - co do tego nie ma wątpliwości. Spotkania tych drapieżników z ludźmi stają się coraz częstsze także w naszym powiecie. Czy te drapieżniki, jak sugeruje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, rzeczywiście są demonizowane? Pytamy RDOŚ o odnotowane incydenty.

1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje w uzasadnionych przypadkach zezwolenie na płoszenie i niepokojenie lub odłów wilków. Ile takich zgód wydał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w tym roku? Dla każdej wydanej zgody proszę o podanie daty, miejsca oraz przyczyny.

2. Ile było takich zgód w roku 2024?

Justyna Januszewicz, rzecznik prasowy Regionalnego
Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie: **Regionalny**

Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie wydał w 2024 r. 19 zezwoleń na płoszenie i niepokojenie wilków. W 2025 r. (stan na 03.04.2025 r.) - 4 zezwolenia. Poniżej przedstawiam zestawienie tabelaryczne.

*[Przyp. red.: z załączonych szczegółowych informacji odnośnie wydanych zezwoleń **żadne z nich, ani w roku 2025, ani 2024, nie dotyczyło powiatu iławskiego. Natomiast w roku 2024 wydano trzy takie zgody dla sąsiedniego powiatu ostródzkiego: chodziło o gminy Ostróda, Łukta i Miłakowo.]***

3. Czy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego były przypadki, gdy wydawano zgodę na zabicie wilka w sytuacji, gdy stwarzał on realne zagrożenie?

Decyzje zezwalające na umyślne zabijanie zwierząt objętych ochroną ścisłą, w tym wilka, wydaje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Z posiadanych przez nas informacji, choć mogą być one niepełne, wynika, że **w 2024 r. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydał dwa zezwolenia na umyślne zabicie wilków w celu ograniczenia szkód**, tj. w msc. Rudzie i Galwiecie, gm. Gołdap (2 osobniki) oraz w msc. Romoty, gm. Kalinowo (1 osobnik).

4. Jakie szkody gospodarskie wystąpiły w związku z aktywnością wilków w regionie w tym i poprzednim roku? Czy w tym czasie zgłaszano takie szkody w powiatach iławskim, nowomiejskim, ostródzkim i ewentualnie ile ich było?

W 2024 r. do RDOŚ w Olsztynie wpłynęło łącznie 228 zgłoszeń szkód wyrządzonych przez wilki na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Zgłoszone w regionie szkody dotyczyły zagryzienia i pogryzienia zwierząt gospodarskich i domowych, głównie bydła, owiec i jeleni szlachetnych w hodowli fermowej. Odnotowano pojedyncze przypadki zagryzienia/pogryzienia kóz, koni oraz psów.

W 2024 r. wpłynęły zgłoszenia:

**3 szkód w powiecie iławskim (bydło),
2 szkód w powiecie nowomiejskim (bydło, owce),
11 szkód w powiecie ostródzkim (głównie owce, 2x
bydło, koza, pies, daniele).**

**W 2025 r. (stan na 03.04.2025 r.) do RDOŚ w
Olsztynie wpłynęło łącznie 17 zgłoszeń szkód
wyrządzonych przez wilki, w tym:**

**1 szkoda w powiecie nowomiejskim (pies),
2 szkody w powiecie ostródzkim (owca, cielę).**

**Nie otrzymaliśmy dotychczas zgłoszeń z powiatu
iławskiego.**

Wilki widywano m.in. w okolicach Kamionki, gdzie w położonym blisko miasta lesie poprowadzona jest wiodąca nad jezioro Silm ścieżka edukacyjna. To popularne miejsce spacerów. Zdjęcie ilustracyjne.

5. Czy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie są znane statystyki dotyczące aktualnej populacji wilka na terenie naszego regionu oraz zmian, jakie dokonały się w tym zakresie w ostatnich latach? Czy ewentualnie znane są szacunki?

6. Czy wiadomo, jakiej liczby nie powinna przekroczyć regionalnie populacja wilka, aby ryzyko sytuacji konfliktowych na linii człowiek-wilk było na niskim poziomie?

Populacja wilka na terenie województwa warmińsko-mazurskiego szacowana jest na około 160 osobników. W ostatnich latach nie były prowadzone szczegółowe badania liczebności tego gatunku. Ścisła ochrona sprawiła, że populacja wilka w Polsce odbudowała się i dziś występuje on w niemal każdym większym kompleksie leśnym. Dokładną liczbę trudno jest jednak ustalić. Ze względu na tryb życia i pokonywanie ogromnych odległości przez wilki, może się zdarzyć, że jeden osobnik zostanie policzony kilka razy lub wcale.

Zdaniem naukowców liczebność wilków w danym kompleksie leśnym zależy przede wszystkim od dostępności pokarmu. Jeśli w okolicy występuje wiele potencjalnych ofiar, szczególnie dzikich ssaków kopytnych, liczba wilków może wzrastać.

Sytuacja wygląda jednak inaczej, gdy wilki atakują zwierzęta gospodarskie. To, że wilki zabijają zwierzęta hodowlane, nie oznacza, że liczba tych drapieżników na danym obszarze jest szczególnie wysoka, ani że wkrótce dojdzie do ataków na ludzi. Jeśli inwentarz nie jest odpowiednio zabezpieczony, wystarczy jeden wilk, który nauczy się, że dostęp do łatwego źródła pożywienia jest w pobliżu, co prowadzi do powtarzających się ataków na zwierzęta hodowlane.

7. W naszym regionie głośno było o kilku incydentach polegających na atakach wilków na psy. Czy RDOŚ również znane są takie przypadki? Ile takich ataków potwierdzono w tym i poprzednim roku?

W 2024 r. do RDOŚ w Olsztynie wpłynęło 9 zgłoszeń ataków wilków na psy. Potwierdzone zostały przez nas 4 ataki z udziałem wilków. W 2025 r. (stan na

03.04.2025 r.) wpłynęło jedno zdarzenie z udziałem wilka. Merytoryczne informacje na temat ataków wilków na psy są dostępne w publikacji dr hab. Sabiny Nowak, dostępnej na stronie:
<https://www.polskiwilk.org.pl/wilk/fakty-i-mity/dlaczego-wilki-zabijaja-psy>

8. Tuż pod Iławą, w Nowej Wsi, widziano i nagrano wilka, który pojawił się po zmroku w obszarze zabudowanym, oświetlonym i obciążonym znacznym ruchem samochodów. Wilk ten szybko się oddalił - czy tego typu sytuacje, gdy wilki pojawiają się blisko siedlisk ludzkich, powinny budzić niepokój mieszkańców?

Wilk z natury jest zwierzęciem płochliwym i zachowującym dystans do człowieka. Lęk przed człowiekiem jest jego cechą charakterystyczną. Zwierzę może jednak ten lęk zatracić w wyniku zaburzeń spowodowanych np. chorobą (taką jak świerzbowiec, wścieklizna i in.) lub na skutek nieodpowiedzialnego zachowania ludzi próbujących wilki dokarmiać lub wręcz oswajać. W przypadku młodych wilków, zaburzenia mogą być spowodowane rozbiciem watahy na przykład po śmierci rodziców (potrącenie przez samochód lub skłusowanie). Często także zdarza się, że wilk jest po prostu mylony ze zdziczałym, wałęsającym się psem lub z hybrydą wilka z psem.

Jeśli jednak faktycznie mamy do czynienia z wilkami, które nie zachowują właściwego dystansu do człowieka, zabudowań, zwierząt gospodarskich i pojawiają się w tych miejscach relatywnie często, zarówno władze gminy, jak i osoby bezpośrednio zaniepokojone tą sytuacją, mogą wystąpić do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o wydanie zezwolenia na umyślne płoszenie wilków (tak

jak w przypadkach opisanych w odpowiedzi na pytanie nr 1).

Zachęcam także do zapoznania się z artykułami: Wilki na terenach zabudowanych (<https://www.polskiwilk.org.pl/wilk/fakty-i-mity/wilki-w-terenach-zabudowanych>) oraz Spotkania z wilkami (<https://www.polskiwilk.org.pl/wilk/fakty-i-mity/spotkania-z-wilkami>).

Tutaj wilk zaobserwowany w Samplawie (gmina Lubawa) - przy zjeździe z drogi krajowej numer 15 na odcinek wojewódzkiej trasy w kierunku Hawy.

9. Niektórzy wskazują, że procedura zgłaszania szkód czy incydentów do RDOŚ jest długa, a odszkodowania nie pokrywają szkód w całości, przez co wiele osób rezygnuje z dokonania takiego zgłoszenia i w efekcie oficjalne statystyki są zaniżone. Jak RDOŚ w Olsztynie się do tego odniesie?

Procedura zgłaszania szkód wyrządzonych przez gatunki chronione, w tym wilki, jest uregulowana w przepisach prawa. Zarówno naszym obowiązkiem, jak i poszkodowanego jest stosowanie przepisów obowiązującego prawa.

W przypadku szkód wyrządzonych przez wilki - poszkodowany ma 2 dni robocze od dnia stwierdzenia szkody na jej zgłoszenie. Jeśli ten termin nie zostanie dochowany to - zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa - sprawa nie jest rozpatrywana. Ze względu na konieczność szybkiej reakcji, rekomendujemy zgłoszenia telefoniczne. Ważne, aby poszkodowany sporządził dokumentację fotograficzną bezpośrednio po stwierdzeniu szkody oraz zabezpieczył zwłoki zwierząt.

W ciągu 7 dni od dnia zgłoszenia szkody, przedstawiciele RDOŚ w Olsztynie dokonują oględzin miejsca zdarzenia. Poszkodowany w terminie 14 dni od oględzin powinien złożyć kompletny wniosek o wypłatę odszkodowania, którego wzór jest dostępny na stronie RDOŚ w Olsztynie. Następnie w terminie 60 dni od oględzin szacujemy wysokość należnego odszkodowania. Przy szacowaniu bierzemy pod uwagę m.in. rasę zagryzionego zwierzęcia, jego wiek, czy też cenę rynkową.

Cena rynkowa zwierzęcia ustalamy na dzień oględzin szkody na podstawie wyników badań rynkowych, a w przypadku braku informacji w tym zakresie - na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić cenę rynkową w regionie wyrządzenia szkody. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie nie ma żadnego wpływu na wysokość cen zwierząt.

10. W ostatnim czasie Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska wydała komunikat, w którym napisano: "Jesteśmy głęboko zaniepokojeni rosnącą nagonką na wilki, która ma miejsce w ostatnich tygodniach". Jak to wygląda w naszym regionie? Czy w ocenie RDOŚ w Olsztynie w regionie mamy do czynienia z nagonką, czy jedynie z coraz częściej pojawiającymi się doniesieniami o spotkaniach z wilkami, co wynika z rosnącej populacji tych zwierząt?

W ostatnim czasie wzrasta liczba doniesień medialnych,

także w naszym regionie, na temat sytuacji konfliktowych z udziałem wilka. Tymczasem wilk bywa głównie widywany przez ludzi w swoim środowisku – w lesie lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Większość tych doniesień jest niewątpliwie przesadzona. Niestety media niejednokrotnie demonizują wilka. Podawane informacje o rzekomych atakach są często niesprawdzone. W ten sposób rośnie napięcie na linii człowiek-wilk i poruszenie w lokalnej społeczności. Nie należy ulegać emocjom ani podsycać negatywnych opinii co do tego gatunku. Wprost przeciwnie, wilk jest pożytecznym elementem rodzimej przyrody, który skutecznie reguluje populacje kopytnych ssaków leśnych, jak jeleni, sarna, dzik (których jest dużo więcej niż wilków, które są przedmiotem gospodarowania łowieckiego i które wyrządzają o wiele większe szkody w gospodarce leśnej i rolnej niż wilki).

Wilki, podobnie jak inne dzikie zwierzęta, wzbudzają obawy wśród ludzi. Musi jednak wystąpić szereg zjawisk, które doprowadzają do sytuacji niebezpiecznego kontaktu wilka z człowiekiem.

Red. kontakt@infoilawa.pl.

Wilk na polu w Kamieniu Dużym pod Hławą. Zdjęcie Czytelnika portalu Info Hława z 11 stycznia tego roku.

Źródło: <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/77965-wilk-jest-demonizowany-pytamy-rdos-o-incydeny>